Suvestinė redakcija nuo 2017-07-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2016-09-19, i. k. 2016-23712

LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMO NR. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 STRAIPSNIŲ, V SKYRIAUS IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO V^1 SKYRIUMI
ĮSTATYMAS

2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2607
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, taikomus dirbantiems asmenims iki aštuoniolikos metų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms, neįgaliesiems;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Darbdavys** – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – Darbo kodeksas) 21 straipsnio 3 dalyje, taip pat valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. **Darbuotojas** – kaip nustatyta Darbo kodekso 21 straipsnio 2 dalyje. Šiame Įstatyme darbuotoju taip pat yra laikomas asmuo, dirbantis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, ir asmuo, kuris vykdo neatlygintiną veiklą pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 9 straipsnį.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. **Darbuotojų atstovai** – kaip nustatyta Darbo kodekso 165 straipsnio 2 dalyje.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai** – įmonės ar laivo darbuotojų kolektyvo susirinkime išrinktas darbuotojas, kuriam suteikiami įgaliojimai atstovauti įmonės ar laivo, padalinio, pamainos darbuotojų interesams saugos ir sveikatos srityje.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. **Incidentas** – su darbu susijęs įvykis, dėl kurio darbuotojas nepatiria žalos sveikatai.“

6. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 17 dalį.

7. Pakeisti 2 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. **Krūtimi maitinanti darbuotoja** – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, kad krūtimi maitina vaiką.“

8. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 20 dalį.

9. Pakeisti 2 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. **Nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo** – įvykis, įskaitant eismo įvykį, darbuotojui vykstant į darbą ar iš darbo darbuotojo darbo dienomis kelyje tarp darbo vietos ir:

1) gyvenamosios vietos;

2) vietos ne darbovietės teritorijoje, kurioje darbuotojas gali būti pertraukos pailsėti ir pavalgyti metu;

3) ne darbovietėje esančios vietos, kurioje darbuotojui išmokamas darbo užmokestis;

4) kitos darbovietės.“

10. Pakeisti 2 straipsnio 23 dalį ir ją išdėstyti taip:

„23. **Neseniai pagimdžiusi darbuotoja** – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą apie gimdymą ir auginanti vaiką, iki jam sukaks vieni metai.“

11. Pakeisti 2 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. **Nėščia darbuotoja** – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, patvirtinančią nėštumą.“

12. Pakeisti 2 straipsnio 30 dalį ir ją išdėstyti taip:

„30. **Profesinė rizika (rizika)** – pavojų ir rizikos veiksnių galimai sukeltos žalos sveikatai sunkumo ir žalos pasireiškimo tikimybės santykis.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**3 straipsnis. Darbuotojų saugos ir sveikatos garantijos**

1. Kiekvienam darbuotojui privalo būti sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, neatsižvelgiant į įmonės veiklos rūšį, darbo sutarties rūšį, darbuotojų skaičių, įmonės rentabilumą, darbo vietą, darbo aplinką, darbo pobūdį, darbo dienos ar darbo pamainos trukmę, darbuotojo pilietybę, rasę, tautybę, lytį, seksualinę orientaciją, amžių, socialinę kilmę, politinius ar religinius įsitikinimus.

2. Darbuotojo teisę turėti saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis Įstatymas ir kiti darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai. Saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas darbuotojams privalo sudaryti darbdaviai. Dėl saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų sudarymo darbuotojas turi teisę kreiptis į darbuotojų atstovą, padalinio vadovą ar kitą darbdavio įgaliotą asmenį, darbdaviui atstovaujantį asmenį, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ar kitas valstybės institucijas, teikdamas pasiūlymus ar reikalaudamas, kad būtų sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos.“

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbuotojų saugos ir sveikatos moksliniai tyrimai finansuojami iš valstybės biudžete mokslui ir studijoms numatomų asignavimų.“

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbo taryba, darbuotojų patikėtinis arba Darbo kodekso 165 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju – profesinė sąjunga atstovauja darbuotojų interesams sudarant saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, vadovaudamiesi Darbo kodeksu, šiuo Įstatymu ir kitais darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais teisės aktais.“

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų įmonėse steigimo tvarką, darbdavio paskirtų asmenų funkcijas, teises, pareigas nustato Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdiniai nuostatai. Juos tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras ir sveikatos apsaugos ministras. Šiuose nuostatuose, atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšis, darbuotojų skaičių ir profesinę riziką, nustatoma, kiek privalo būti darbdavio paskirtų asmenų, juridinio asmens darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų ir (ar) fizinių asmenų, atliekančių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, ir ekonominės veiklos rūšys, kurių įmonėse, atsižvelgiant į darbuotojų skaičių ir profesinę riziką, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas gali atlikti darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo, kuris yra baigęs mokymus ir kurio žinios patikrintos Valstybinės darbo inspekcijos, vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendraisiais nuostatais.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**13 straipsnis. Darbuotojų dalyvavimas įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones. Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetai, darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai**“.

2. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įmonėje komitetas steigiamas, kai jos vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius, nustatomas pagal Darbo kodekso 22 straipsnio 2 dalį, yra 50 ir daugiau darbuotojų. Jeigu įmonės vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra mažesnis negu 50, komitetas gali būti steigiamas darbdavio ar darbuotojų atstovo iniciatyva arba daugiau kaip pusės įmonės darbuotojų kolektyvo siūlymu. Ekonominės veiklos rūšys, kurių įmonėse yra didesnė profesinė rizika ir kurių įmonėse rekomenduojama steigti komitetą, jeigu įmonės vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra mažesnis negu 50, nustatomos Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetų bendruosiuose nuostatuose;“.

3. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) darbdavys komiteto narius aprūpina jų pareigoms atlikti reikalingomis priemonėmis ir informacija. Įmonės kolektyvinėje sutartyje numatytu periodiškumu komiteto nariai mokomi mokyklose, mokymo įstaigose, teikiančiose mokymo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje paslaugas, vadovaujantis Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendraisiais nuostatais, seminaruose ar įmonėje įmonės lėšomis. Iš naujo išrinkti ar paskirti komiteto nariai mokomi mokyklose, mokymo įstaigose, teikiančiose mokymo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje paslaugas, vadovaujantis Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendraisiais nuostatais. Komiteto narių mokymo klausimai sprendžiami sudarant kolektyvines sutartis;“.

4. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kiekvienoje darbo pamainoje privalo būti ne mažiau kaip vienas darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai. Darbo taryba, darbuotojų patikėtinis arba Darbo kodekso 165 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju – profesinė sąjunga įmonės darbuotojų kolektyvo susirinkime organizuoja darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai rinkimus. Jeigu įmonėje nėra darbuotojų atstovų, darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai rinkimus įmonės darbuotojų kolektyvo susirinkime organizuoja darbdavys. Kai įmonėje steigiamas komitetas, vadovaujantis įmonės komiteto nuostatais darbuotojų kolektyvo susirinkime iš išrinktų darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai išrenkami komiteto nariai. Įmonės padalinių ir darbuotojų, kuriems atstovauja darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai, skaičių nustato darbo taryba, darbuotojų patikėtinis arba Darbo kodekso 165 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju – profesinė sąjunga, o jeigu jų nėra, – įmonės darbuotojų kolektyvo susirinkimas. Jeigu įmonėje yra daugiau kaip vienas darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai, vienas iš jų renkamas vyresniuoju darbuotojų atstovu saugai ir sveikatai ir koordinuoja visų įmonės darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai veiklą. Laive, vadovaujantis laivo komiteto nuostatais, darbuotojų atstovas (atstovai) saugai ir sveikatai ir laivo komiteto narys (nariai) renkamas (renkami) laivo darbuotojų susirinkime. Duomenys apie darbuotojų atstovus saugai ir sveikatai bei darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto narius turi būti paskelbti viešai visiems įmonės ar laivo darbuotojams.“

5. Pakeisti 13 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai taikomos Darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalyje nustatytos garantijos. Sustabdyti darbuotojų atstovo saugai ir sveikatai įgaliojimus ar jį atšaukti gali jį išrinkęs darbuotojų kolektyvo susirinkimas.“

6. Pakeisti 13 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai mokomi įmonėje, mokymui skirtuose seminaruose, mokyklose, mokymo įstaigose, teikiančiose mokymo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje paslaugas, vadovaujantis Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendraisiais nuostatais, darbdavio lėšomis. Mokymosi laikotarpiu jiems mokamas vidutinis darbo užmokestis. Klausimai, susiję su darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai mokymu, sprendžiami įmonėje svarstant darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai mokymo klausimus komitete, sudarant įmonės kolektyvines sutartis.“

8 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Potencialiai pavojingus įrenginius remontuoja, pertvarko, jų techninę būklę prižiūri ir tikrina tik specialiai paskirti atlikti tokius darbus darbuotojai. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros tvarką nustato Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas.“

9 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**21 straipsnis. Privalomi sveikatos patikrinimai**

1. Darbdavys tvirtina darbuotojų, kuriems privaloma pasitikrinti sveikatą, sąrašą ir darbuotojų sveikatos patikrinimo grafiką, su juo pasirašytinai supažindina darbuotojus ir kontroliuoja, kaip laikomasi šio grafiko. Tuo atveju, kai darbuotojo sveikata nepatikrinama grafike nustatytu laiku dėl ne nuo darbuotojo priklausančių priežasčių, darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti dėl galimo pavojaus savo sveikatai. Privalomi sveikatos patikrinimai atliekami darbo laiku. Už darbo laiką, kurio metu darbuotojas tikrinasi sveikatą, darbdavys moka darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį. Privalomai sveikata tikrinama:

1) darbuotojų iki aštuoniolikos metų – jiems įsidarbinant ir periodiškai kiekvienais metais, iki jiems sukanka aštuoniolika metų;

2) darbuotojų, kurių darbo vietos profesinės rizikos įvertinimo rezultatai rodo, kad kyla ar gali kilti rizika darbuotojų saugai ir sveikatai, – jiems įsidarbinant ir periodiškai pagal įmonėje patvirtintą darbuotojų sveikatos patikrinimo grafiką;

3) darbuotojų, dirbančių naktimis ir pamainomis, – jiems įsidarbinant ir periodiškai pagal įmonėje patvirtintą darbuotojų sveikatos patikrinimo grafiką;

4) neįgaliųjų – jiems įsidarbinant ir pasikeitus jų darbo sąlygoms.

2. Darbuotojai, pajutę neigiamą darbo ar darbo aplinkos poveikį sveikatai, turi teisę pasitikrinti sveikatą, o darbdavys, įtaręs, kad darbuotojo sveikatos būklė gali kelti grėsmę darbuotojo ar kitų darbuotojų saugai ir sveikatai, turi teisę siųsti darbuotoją pasitikrinti sveikatą kitu laiku, negu nustatytas darbuotojų sveikatos patikrinimo grafike. Darbdavys privalo suteikti darbuotojui pakankamai laiko pasitikrinti sveikatą. Tais atvejais, kai sveikatos priežiūros įstaigos išvadoje nurodyta, kad darbas ir (ar) darbo aplinka pakenkė darbuotojo sveikatai, darbdavys moka darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį už laiką, kurio metu jis tikrinosi sveikatą savo iniciatyva.

3. Darbuotojų, vairuojančių antžeminio, oro ir vandens transporto priemones, sveikatos patikrinimo prieš jiems išvykstant į reisą tvarką nustato darbdavys.

4. Darbuotojas, atsisakęs nustatytu laiku pasitikrinti sveikatą, Darbo kodekso nustatyta tvarka nušalinamas nuo darbo ir jam nemokamas darbo užmokestis. Toks atsisakymas laikomas šiurkščiu darbuotojo pareigų pažeidimu.

5. Privalomo įsidarbinančių asmenų, darbuotojų ir asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių, mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų naudojimo darbo procese, sveikatos patikrinimo ir apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.“

10 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) kaip galima greičiau informuoja visus darbuotojus ir asmenis, kuriems kyla arba gali kilti pavojus, apie riziką ir apie tai, kokių kolektyvinių ir asmeninių apsaugos priemonių reikia imtis arba jau buvo imtasi;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Darbuotojai, jeigu yra galimybė, turi nedelsdami pranešti darbdaviui arba padalinio vadovui apie sugedusias darbo priemones ar susidariusią avarinę situaciją – pavojų. Darbuotojai pavojaus atveju turi teisę nutraukti darbą, išeiti iš darbo patalpos, palikti darbo vietas. Darbuotojų veiksmai pavojaus atveju negali turėti jiems nepalankių pasekmių. Darbuotojų veiksmai pavojaus atveju negali būti laikomi darbo pareigų pažeidimu, jiems negali būti skiriamos administracinės nuobaudos ar taikoma kitokia atsakomybė, jeigu jie siekė apsaugoti save ar kitus darbuotojus nuo pavojaus.“

3. Pakeisti 22 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įmonės atskiro struktūrinio padalinio, esančio kitoje negu įmonė teritorijoje ar vietovėje, vadovo žinios darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinamos šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka. Jis darbdaviui atstovaujančio asmens pavedimu savarankiškai vykdo priemones, nustatytas šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse.“

4. Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbuotojai turi teisę atsisakyti dirbti, darbai taip pat privalo būti sustabdyti, jeigu padalinio vadovas ar kitas darbdavio įgaliotas asmuo, darbdaviui atstovaujantis asmuo nesiima reikiamų priemonių pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus ir apsaugoti darbuotojus nuo galimo pavojaus saugai ir sveikatai šiais atvejais: kai darbuotojai neapmokyti saugiai dirbti; sugedus darbo priemonei ar susidarius avarinei situacijai – pavojui; kai dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus; kai dirbama neįrengus reikiamų kolektyvinės apsaugos priemonių ir (ar) kai darbuotojai

neaprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis; kitais atvejais, kai darbo aplinka kenksminga ir (ar) pavojinga sveikatai ar gyvybei. Už laiką, kurį darbai sustabdomi šioje dalyje nurodytais atvejais, darbuotojams darbdavys moka jų vidutinį darbo užmokestį. Darbų sustabdymo procedūra atliekama tokia tvarka:

1) darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas, darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai turi teisę pareikalauti, kad padalinio vadovas ar kitas darbdavio įgaliotas asmuo, ar darbdaviui atstovaujantis asmuo sustabdytų darbus;

2) jeigu padalinio vadovas ar kitas darbdavio įgaliotas asmuo, ar darbdaviui atstovaujantis asmuo atsisako vykdyti darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto ar darbuotojų atstovo saugai ir sveikatai reikalavimą, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas arba darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai apie tai praneša Valstybinei darbo inspekcijai;

3) darbo inspektorius, įvertinęs darbuotojų saugos ir sveikatos būklę, gali priimti sprendimą sustabdyti darbus ir surašyti reikalavimą darbdaviui atstovaujančiam asmeniui;

4) jeigu padalinio vadovas ar kitas darbdavio įgaliotas asmuo, ar darbdaviui atstovaujantis asmuo atsisako vykdyti darbo inspektoriaus reikalavimą, darbo inspektorius turi teisę kreiptis į policiją pagalbos, kad būtų įvykdytas reikalavimas sustabdyti darbus ir iš pavojingų darbo vietų ar zonų būtų išvesti darbuotojai;

5) iki bus įvykdytas darbuotojų atstovo saugai ir sveikatai, darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto ar darbo inspektoriaus reikalavimas sustabdyti darbus, darbuotojai, kurių saugai ir sveikatai gresia pavojus, turi teisę nutraukti darbą, palikti darbo vietą ar patalpą.“

5. Pakeisti 22 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Darbai taip pat privalo būti sustabdyti tais atvejais, kai gamtinės sąlygos kliudo saugiai juos atlikti. Pavojaus dėl gamtinių sąlygų atvejais darbdavys, siekdamas užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams darbe, vadovaudamasis įstatymais, turi teisę perkelti darbuotojus į darbo sutartimi nesulygtą darbą toje pačioje įmonėje arba į kitą toje pačioje vietovėje esančią įmonę. Draudžiama perkelti darbuotoją į tokį darbą, kuris neleistinas dėl darbuotojo sveikatos būklės. Jeigu nėra darbo kitose darbo vietose, kuriose darbuotojai gali saugiai dirbti, Darbo kodekso nustatyta tvarka skelbiama prastova. Sustabdžius darbus pavojaus dėl gamtinių sąlygų atveju, darbuotojams mokama kaip už prastovą.“

11 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**25 straipsnis. Darbdavio pareigos sudarant saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas**

1. Darbdaviui atstovaujantis asmuo, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas:

1) imasi priemonių, kad įmonės statiniai, kuriuose įrengtos darbo vietos, pačios darbo vietos, darbo priemonės, darbo aplinka atitiktų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus;

2) organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti profesinės rizikos vertinimą ir tuo pagrindu įvertina (nustato) faktinę darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje, padaliniuose ir atskirose darbo vietose. Nustačius, kad darbuotojų saugos ir sveikatos būklė neatitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, darbdaviui atstovaujantis asmuo organizuoja reikiamų priemonių parengimą ir įgyvendinimą;

3) atsižvelgęs į darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje sprendžia, kokias kolektyvines saugos priemones naudoti, organizuoja kolektyvinių apsaugos priemonių įrengimą ir, jeigu jos nepakankamai apsaugo darbuotojus nuo rizikos, darbuotojus aprūpina asmeninėmis apsaugos priemonėmis, organizuoja tokių priemonių patikrinimus, aprūpina darbuotojus saugiomis darbo priemonėmis, diegia saugius darbo ir technologijos procesus, darboviečių vietose, kur galima rizika, įrengia saugos ženklus, įrengia buities, sanitarines ir asmens higienos patalpas;

4) užtikrina, kad darbuotojai įsidarbindami ir darbo metu įmonėje gautų visapusę informaciją apie darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimą įmonėje, esamą ar galimą profesinę riziką, parengtas priemones rizikai šalinti ir (ar) mažinti, paskirtus darbuotojus, atsakingus už pirmosios pagalbos suteikimą, gelbėjimo darbų organizavimą, darbuotojų evakavimą galimų avarijų, stichinių nelaimių ar gaisrų atvejais ir apie gaisrų gesinimo bei evakavimo priemones, taip pat informaciją apie Valstybinės darbo inspekcijos atlikto įmonės inspektavimo rezultatus;

5) tvirtina darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas, pareigybių aprašymus, vykdo kolektyvinės sutarties įsipareigojimus dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo;

6) organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti darbuotojų instruktavimą užtikrinant, kad darbuotojai būtų instruktuojami juos priimant į darbą, perkeliant į kitą darbą, pakeitus darbo organizavimą, pradėjus naudoti naujas ar modernizuotas darbo priemones, pradėjus naudoti naujas technologijas, pakeitus ar priėmus naujus darbuotojų saugos ir sveikatos norminius teisės aktus. Nustato darbuotojų mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo tvarką;

7) sudaro sąlygas šio Įstatymo 12 ir 13 straipsniuose numatytų įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos, darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto veiklai;

8) užtikrina Darbo kodekso ir kitų norminių teisės aktų nustatytą darbuotojų darbo ir poilsio laiką, organizuoja darbuotojų dirbto darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymą;

9) organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti privalomus darbuotojų sveikatos patikrinimus. Sudaro darbuotojams sąlygas pasitikrinti sveikatą darbuotojų darbo laiku;

10) perkelia darbuotojus (jų sutikimu) į kitą jų sveikatą ir, jeigu yra galimybė, kvalifikaciją atitinkantį darbą, atsižvelgdamas į sveikatos priežiūros įstaigos, patikrinusios darbuotojų sveikatą, išvadą;

11) užtikrina, kad darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, darbdavio įgaliotas asmuo, atliekantis darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, fiziniai ar juridiniai asmenys, atliekantys darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, gautų informaciją apie darbuotojų priėmimą dirbti, kuri reikalinga darbuotojų saugos ir sveikatos prevencinėms priemonėms, skirtoms visiems darbuotojams, tinkamai organizuoti;

12) vadovaudamasis Vyriausybės patvirtintais Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatais, Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatais, pats praneša arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui pranešti apie nelaimingus atsitikimus darbe, profesines ligas atitinkamoms valstybės institucijoms, sudaro sąlygas tirti nelaimingus atsitikimus darbe ir profesines ligas;

13) kontroliuoja, kaip darbuotojai laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, įmonėje nustatyta tvarka nušalina nuo darbo darbuotojus, kurie nesilaiko darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų;

14) Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatuose bei Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatuose nustatyta tvarka organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų registravimą;

15) sudaro arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui sudaryti nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesinėmis ligomis, dėl kurių darbuotojas neteko darbingumo ilgiau kaip 3 darbo dienoms, sąrašus, registruoja incidentus;

16) atlieka kitas pareigas ir įgyvendina reikiamas priemones, sudarydamas darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas.

2. Jeigu darbuotojo sveikata pablogėjo dėl darbo įmonėje (negali dirbti ankstesnio darbo dėl traumos, profesinės ligos) ir jis yra perkeliamas į kitą, mažiau apmokamą, darbą, jam 2 mėnesių laikotarpiu paliekamas darbo sutartyje nustatytas ir iki perkėlimo mokėtas darbo užmokestis.“

12 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbdaviui atstovaujančio asmens žinias darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais privalomai tikrina Valstybinė darbo inspekcija Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendruosiuose nuostatuose nustatyta tvarka prieš darbdaviui atstovaujančiam asmeniui pradedant eksploatuoti įmonę ar teikti paslaugas.“

13 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbdavys negali reikalauti, kad darbuotojas pradėtų darbą įmonėje, jeigu jis neinstruktuotas saugiai dirbti jam pavestą darbą. Darbuotojai instruktuojami šio Įstatymo 25 straipsnio 6 punkte nustatytais ir kitais atvejais, kai darbdaviui atstovaujantis asmuo, darbdavio įgaliotas asmuo nusprendžia, kad to reikia siekiant apsaugoti darbuotojus nuo traumų ar profesinių ligų. Kai darbuotojui nepakanka profesinių įgūdžių arba instruktavimo metu suteiktų žinių, kad jis galėtų saugiai dirbti ir nebūtų pakenkta jo sveikatai, darbdaviui atstovaujantis asmuo, darbdavio įgaliotas asmuo organizuoja darbuotojo mokymą darbo vietoje, įmonėje ar mokyklose, mokymo įstaigose, kurios vykdo mokymą vadovaudamosi šio Įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytais Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendraisiais nuostatais. Darbuotojų instruktavimo ir mokymo tvarką įmonėje nustato darbdaviui atstovaujantis asmuo.“

2. Pakeisti 27 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Darbuotojai, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai turi turėti tinkamą kvalifikaciją arba turi būti įgiję specialių žinių ir įgūdžių pagal valstybės institucijų, atsakingų už atskirų kategorijų įrenginių priežiūros organizavimą, nustatytus reikalavimus. Darbuotojų, naudojančių potencialiai pavojingus įrenginius, mokymo ir žinių patikrinimo tvarką nustato darbdavys.“

3. Pakeisti 27 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšių įmonių ypatumus ir profesinę riziką, Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendrųjų nuostatų pagrindu darbdaviai gali rengti ir, suderinę su Valstybine darbo inspekcija, tvirtinti atskirų ekonominės veiklos rūšių įmonių darbuotojų mokymo ir jų žinių tikrinimo nuostatus.“

4. Pakeisti 27 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Atskiroms ekonominės veiklos rūšims įstatymai gali nustatyti kitokią darbuotojų mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo tvarką, negu nustatyta Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendruosiuose nuostatuose. Tokiu atveju darbuotojai mokomi ir jų žinios darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinamos tų įstatymų nustatyta tvarka.“

14 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos, įmonių darbo medicinos punktai atlieka sveikatos priežiūros funkcijas, numatytas Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdiniuose nuostatuose. Darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje gali būti numatyta teikti įmonės darbuotojams ir kitas sveikatos priežiūros paslaugas.“

15 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) iš darbuotojų, pažeidusių darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, kuriuos jie privalo vykdyti, įstatymų nustatyta tvarka reikalauti atlyginti pažeidimu padarytą žalą įmonei;“.

16 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Papildyti 33 straipsnio 1 dalį 11 punktu:

„11) gavus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išvadą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų, išvados kopiją pateikti darbdaviui.“

17 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**34 straipsnis. Darbuotojo teisės**

Darbuotojas turi teisę:

1) reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kai kolektyvinės priemonės neapsaugo nuo rizikos veiksnių poveikio;

2) sužinoti iš darbuotojų atstovo saugai ir sveikatai, padalinio vadovo ar kito darbdavio įgalioto asmens ar darbdaviui atstovaujančio asmens apie darbo aplinkoje esančius sveikatai kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius;

3) susipažinti su išankstinių ir periodinių privalomų sveikatos patikrinimų rezultatais, nesutikęs su patikrinimo rezultatais, sveikatą pasitikrinti pakartotinai. Reikalauti perkelti jį į kitą darbą, jeigu pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą dėl sveikatos būklės jis negali dirbti darbo sutartyje numatyto darbo ar eiti pareigų;

4) pats tartis su padalinio vadovu, darbdaviui atstovaujančiu asmeniu dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo arba tam įgalioti darbuotojų atstovą saugai ir sveikatai, darbuotojų atstovą;

5) atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai, šio Įstatymo 22 straipsnio 9 dalyje numatytais atvejais;

6) įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

7) iškilus klausimų dėl saugos ir sveikatos būklės darbo vietoje ar įmonėje, kreiptis į darbuotojų atstovą saugai ir sveikatai, padalinio vadovą, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą, darbuotojų

saugos ir sveikatos komitetą, darbuotojų atstovus, darbdaviui atstovaujantį asmenį, Valstybinę darbo inspekciją, kitas valstybės institucijas ir įstaigas.“

18 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dėl nepagrįsto atsisakymo dirbti už nedirbtą laiką darbuotojui darbo užmokestis nemokamas.“

19 straipsnis. V skyriaus pakeitimas

Pakeisti V skyrių ir jį išdėstyti taip:

„V SKYRIUS
ASMENŲ IKI AŠTUONIOLIKOS METŲ, NĖŠČIŲ, NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ, KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ, NEĮGALIŲJŲ SAUGA

36 straipsnis. Asmenų iki aštuoniolikos metų darbas

1. Vaikų darbas draudžiamas, išskyrus jų fizines galimybes atitinkančius lengvus darbus, neturinčius neigiamo poveikio vaiko saugai, sveikatai, fizinei, psichinei, moralinei ar socialinei raidai, ir laikantis Vyriausybės nustatytų įdarbinimo sąlygų.

2. Darbdaviui atstovaujantis asmuo, priimdamas į darbą asmenis iki aštuoniolikos metų ir sudarydamas jiems saugias ir sveikas darbo sąlygas, vadovaujasi Vyriausybės patvirtintu Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, darbo ir profesinio parengimo organizavimo tvarkos aprašu, kuriame nustatomi šių asmenų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo, jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo, profesinio parengimo organizavimo ir vykdymo, praktinio mokymo laiko ypatumai, šiems asmenims draudžiami dirbti darbai, sveikatai kenksmingi, pavojingi veiksniai.

3. Vaikų, dirbančių lengvus darbus, darbo laiko trukmė:

1) ne mokslo metų laiku, kai dirbama ne trumpiau kaip savaitę, – iki šešių valandų per dieną ir trisdešimt valandų per savaitę;

2) mokslo metų laiku – iki dvylikos valandų per savaitę: iki dviejų valandų per dieną mokyklos lankymo dienomis ir iki šešių valandų per dieną ne mokyklos lankymo dienomis, jeigu dirbama trimestro arba semestro metu, tačiau ne tada, kai mokykloje vyksta pamokos.

4. Paauglių darbo laiko trukmė – ne daugiau kaip aštuonios valandos per dieną kartu su kasdiene pamokų trukme ir ne daugiau kaip keturiasdešimt valandų per savaitę kartu su pamokų trukme.

5. Paauglių, dirbančių pagal pameistrystės darbo sutartį, darbo laikas įmonėje negali trukti ilgiau kaip aštuonias valandas per dieną (kartu su kasdiene pamokų (paskaitų) trukme ir teorinių žinių įgijimo įmonėje ir mokymo darbo vietoje trukme) ir ne ilgiau kaip keturiasdešimt valandų per savaitę (kartu su savaitės pamokų (paskaitų) trukme ir teorinių žinių įgijimo įmonėje ir mokymo darbo vietoje trukme).

6. Asmenų iki aštuoniolikos metų, kai jie dirba daugiau negu vienoje darbovietėje ar mokosi profesinio mokymo įstaigoje ir dirba, kasdienio ir savaitės darbo laiko kiekvienoje darbovietėje ir praktinio mokymo laiko trukmė sumuojama.

7. Vaikai gali dirbti leidžiamus lengvus darbus laisvu nuo mokymosi metu, išskyrus šio straipsnio 8 ir 9 dalyse nurodytus draudimus.

8. Vaikų darbas rytais nuo šeštos iki septintos valandos prieš pamokas draudžiamas.

9. Asmenų iki aštuoniolikos metų darbas naktį:

1) vaikų, dirbančių lengvus darbus, darbas nuo dvidešimtos iki šeštos valandos draudžiamas;

2) paauglių darbas nuo dvidešimt antros valandos iki šeštos valandos draudžiamas;

3) paaugliams, dirbantiems laivuose, naktis yra devynių valandų laiko tarpas, kuris prasideda ne vėliau kaip dvidešimt antrą valandą ir baigiasi ne anksčiau kaip šeštą valandą.

10. Asmenų iki aštuoniolikos metų poilsio laikas:

1) turi būti suteikiamos ne mažiau kaip dvi poilsio dienos per savaitę, jeigu įmanoma, paeiliui, viena iš jų turi būti sekmadienį;

2) kai darbo laiko arba praktinio mokymo laiko trukmė yra ilgesnė negu keturios valandos, privalo būti suteikta mažiausiai trisdešimties minučių papildoma pertrauka pailsėti. Ji įskaitoma į darbo laiką arba praktinio mokymo laiką;

3) vaikų kasdienio nepertraukiamojo poilsio laikas per dvidešimt keturių valandų laikotarpį privalo būti ne trumpesnis kaip keturiolika valandų;

4) paauglių kasdienio nepertraukiamojo poilsio laikas per dvidešimt keturių valandų laikotarpį privalo būti ne trumpesnis kaip dvylika valandų.

11. Vaikams jų pageidavimu suteikiamos kasmetinės atostogos arba nemokamos atostogos per mokinių atostogas. Vaikams turi būti užtikrintas keturiolikos kalendorinių dienų iš eilės poilsis per mokinių vasaros atostogas. Vaikams suteikiama ne mažiau kaip keturiolika kalendorinių dienų iš eilės kasmetinių atostogų arba nemokamų atostogų per mokinių vasaros atostogas, jeigu dirbama per visas tų metų mokinių vasaros atostogas.

37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga

1. Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms turi būti sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos.

2. Vyriausybė tvirtina Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašą, kuriame nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksnių bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamus darbus, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašą.

3. Jeigu pavojingų ar kenksmingų veiksnių neįmanoma pašalinti, darbdavys įgyvendina darbo sąlygų gerinimo priemones, kad nėščia, neseniai pagimdžiusi ar krūtimi maitinanti darbuotoja nebepatirtų tokių veiksnių poveikio. Jeigu pakeitus darbo sąlygas tokio poveikio neįmanoma pašalinti, darbdavys privalo perkelti tokią darbuotoją (jos sutikimu) į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje.

4. Perkeltai į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo į kitą darbą (darbo vietą) jos gautas darbo užmokestis.

5. Jeigu nėra galimybės nėščią darbuotoją perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar būsimo kūdikio sveikatai, nėščiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų ir jų metu mokamas jai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.

6. Jeigu nėra galimybės neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją po nėštumo ir gimdymo atostogų perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar kūdikio sveikatai, tokiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, iki vaikui sueis vieni metai, ir jai per tą laikotarpį mokamos įstatymų nustatytos motinystės socialinio draudimo išmokos.

7. Nėščias, neseniai pagimdžiusias ar krūtimi maitinančias darbuotojas skirti viršvalandiniams darbams be jų sutikimo draudžiama.

8. Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios darbuotojos gali būti skiriamos budėti, dirbti naktį, poilsio ir švenčių dienomis ir siunčiamos į komandiruotes tik su jų sutikimu. Jeigu tokios darbuotojos nesutinka dirbti naktį arba pateikia pažymą, kad toks darbas pakenktų jų saugai ir sveikatai, jos perkeliamos dirbti dieną. Jeigu dėl objektyvių priežasčių tokių darbuotojų neįmanoma perkelti į dieninį darbą, joms suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios arba vaiko priežiūros atostogos, iki vaikui sueis vieni metai. Atostogų iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios metu mokamas darbuotojai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.

9. Krūtimi maitinančiai darbuotojai, be bendros pertraukos pailsėti ir pavalgyti, ne rečiau kaip kas trys valandos suteikiamos ne trumpesnės kaip pusės valandos pertraukos kūdikiui krūtimi maitinti. Darbuotojos pageidavimu pertraukas kūdikiui krūtimi maitinti galima sujungti ar pridėti prie pertraukos pailsėti ir pavalgyti arba perkelti į darbo dienos pabaigą, atitinkamai sutrumpinant darbo dieną. Pertraukos kūdikiui krūtimi maitinti apmokamos pagal darbuotojos darbo užmokestį.

10. Kai nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai reikia pasitikrinti sveikatą, ji privalo būti atleidžiama nuo darbo ir už tą laiką paliekamas darbo užmokestis, jeigu pasitikrinti sveikatą reikia darbo metu.

38 straipsnis. Dirbančių neįgaliųjų saugos ir sveikatos garantijos

1. Dirbančių neįgaliųjų saugą ir sveikatą garantuoja Darbo kodeksas, šis Įstatymas, kiti įstatymai bei darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai. Papildomos saugos ir sveikatos garantijos neįgaliesiems gali būti numatytos kolektyvinėse sutartyse, darbo sutartyse.

2. Sveikatos priežiūros įstaigos išvada dėl neįgaliojo galimybės dirbti konkretų darbą privaloma darbdaviui ir darbuotojui.

3. Neįgalieji gali būti skiriami dirbti viršvalandinius darbus, dirbti naktį ir budėti, jeigu to jiems nedraudžia sveikatos priežiūros įstaigos išvada, tik su jų sutikimu.“

20 straipsnis. Įstatymo papildymas V[1] skyriumi

Papildyti Įstatymą V[1] skyriumi:

„V[1] SKYRIUS
DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ NUOTOLINĮ DARBĄ, IR LAIKINŲJŲ DARBUOTOJŲ SAUGA

38[1] straipsnis. Darbuotojų, dirbančių nuotolinį darbą, sauga

1. Darbuotojams, dirbantiems nuotolinį darbą, sudaromos tokios pačios darbuotojų saugos ir sveikatos sąlygos, kaip ir kitiems įmonės darbuotojams.

2. Skiriant dirbti nuotoliniu būdu, darbdavys, jeigu reikia, darbuotojui suteikia darbo priemones, asmenines apsaugos priemones. Darbuotojo naudojamos darbo priemonės, darbo vieta turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimus. Darbdavys privalo apmokyti darbuotoją, kaip saugiai naudotis darbdavio suteiktomis darbo priemonėmis. Darbuotojas privalo rūpintis savo paties ir kitų asmenų, kurie galėtų nukentėti dėl netinkamo jo elgesio ar klaidų, sauga ir sveikata, taip pat tinkamu darbo priemonių, asmeninių apsaugos priemonių naudojimu.

38[2] straipsnis. Laikinųjų darbuotojų sauga. Laikinojo darbuotojo, laikinojo įdarbinimo įmonės ir laikinojo darbo naudotojo tarpusavio teisės ir pareigos

1. Darbdavys (laikinojo įdarbinimo įmonė) vykdo visas šiame Įstatyme nustatytas darbdavio pareigas, atsižvelgdamas į šiame straipsnyje nustatytus ypatumus.

2. Laikinojo darbo naudotojas, prieš laikinajam darbuotojui pradedant dirbti, turi informuoti laikinąjį darbuotoją apie visą galimą riziką, nurodyti, kokie yra profesinės kvalifikacijos ar įgūdžių, sveikatos priežiūros reikalavimai, aiškiai nurodyti specifinę padidėjusią riziką, kuri gali kilti dirbant šį darbą.

3. Laikinojo darbo naudotojas laikinajam darbuotojui leidžia pradėti dirbti tik tada, kai laikinasis darbuotojas yra supažindintas su jam taikomais darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimais, įskaitant esamus ir galimus rizikos veiksnius ir apsisaugojimo nuo jų priemonių naudojimo ypatumus, ir yra instruktuotas saugiai dirbti konkrečioje darbo vietoje, net jeigu laikinojo įdarbinimo įmonėje jis buvo nustatyta tvarka instruktuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.

4. Laikinojo darbo naudotojas turi pranešti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui (specialistams), darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbdavio įgaliotam asmeniui, atliekančiam darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, fiziniam ar juridiniam asmeniui, atliekančiam darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, apie laikinųjų darbuotojų darbo pradžią ir pabaigą laikinojo darbo naudotojo naudai, kad jie galėtų tinkamai organizuoti darbuotojų saugos ir sveikatos prevencines priemones, skirtas visiems darbuotojams.

5. Laikinojo darbo naudotojas turi iš anksto, prieš laikinojo įdarbinimo įmonei atsiunčiant laikinąjį darbuotoją, pranešti jai apie reikalingas darbuotojų kvalifikacijas ir darbo vietų ypatumus. Laikinojo įdarbinimo įmonė turi apie tai informuoti suinteresuotus laikinuosius darbuotojus.

6. Nepažeidžiant darbdavio atsakomybės, laikinojo darbo naudotojas yra atsakingas už laikinojo darbuotojo darbo sąlygas, kiek tai susiję su darbuotojų sauga ir sveikata.“

21 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 44 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įvykį darbe, dėl kurio darbuotojas patyrė žalą sveikatai, bet jo sveikatai nėra sunkiai pakenkta, nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo tiria darbdaviui atstovaujančio asmens įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu patvirtinta dvišalė komisija, sudaryta iš darbdavio atstovo (atstovų), kurį (kuriuos) skiria darbdaviui atstovaujantis asmuo, ir darbuotojų atstovo (atstovų) saugai ir sveikatai. Kai nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo įvyksta kelyje tarp darbo vietos ir kitos darbovietės, jį tiria darbdavio, pas kurį vykstama, sudaryta komisija.“

2. Pakeisti 44 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Profesinė liga privalo būti ištirta, profesinės ligos priežasčių tyrimo išvados ir profesinės ligos patvirtinimas turi būti surašyti profesinės ligos priežasčių tyrimo akte ir profesinės ligos patvirtinimo akte Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatuose nustatyta tvarka, vadovaujantis Vyriausybės patvirtintu profesinių ligų sąrašu.“

22 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo priedą nauju 3 punktu:

„3. 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 110).“

2. Papildyti Įstatymo priedą 4 punktu:

„4. 1994 m. birželio 22 d. Tarybos direktyva 94/33/EB dėl dirbančio jaunimo apsaugos (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 213).“

3. Buvusį Įstatymo priedo 3 punktą laikyti 5 punktu.

23 straipsnis. Pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2017 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XIII-146, 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29846

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 23 straipsnį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XIII-146, 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29846

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-146, 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29846
Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V-1 skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas